

НОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ В ПОМОЩ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО НА СТУДЕНТИТЕ ПО ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

В. Петков, Н. Попов

THE NEW ICT IN SUPPORT TO THE EDUCATION OF HEALTHCARE MANAGEMENT STUDENTS

V. Petkov, N. Popov

Резюме: Предмет на статията е проект на тема "Електронно обучение на студенти по Здравен мениджмънт, базирано на информационните и комуникационни технологии". Целта на проекта е приложение на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) в дистанционното обучение на студентите по Здравен мениджмънт. Представени са етапите на проекта и методите, използвани при реализирането му.

Ключови думи: дистанционно обучение, ИКТ – базирано обучение, проблемно–базирано обучение

Abstract: This article pertains to a project called "electronic education of the students in Healthcare Management based on information and computer technologies". The aim of the project is to apply the information and computer technologies (ICT) in distance leaning of the students in the specialty Healthcare Management. In this article we present the main stages and methods used for the realization of this project and the educational process.

Keywords: distance education, ICT based education, problem based education, @ducation

ВЪВЕДЕНИЕ

През текущата 2006-2007 учебна година екип от преподаватели и асистенти от ФОЗ, МУ-София с водещ изследовател проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн, реализира проект на тема "Електронно обучение на студенти по Здравен мениджмънт, базирано на информационните и комуникационни технологии". Проектът бе финансиран от Съвета по медицинска наука при МУ-София. Целта на проекта е чрез усвояване на разнообразен материал от различни области (медицина, здравен мениджмънт, статистика, компютърни науки и приложението им) да се постигне съвременно ниво на образованието на новото поколение здравни мениджъри. Студентите по Здравен мениджмънт

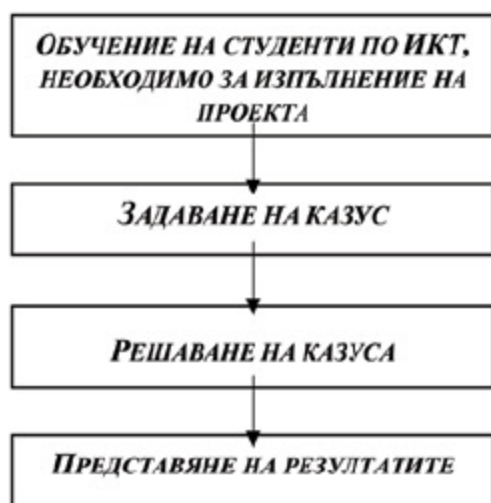
положиха немалко усилия за успешната реализация на проекта, като по време на своето обучение придобиха както знания и умения в областта на ИКТ, така и умения за работа в екип (5).

Общата структура на проекта е показана на фиг. 1. Проектът е разделен на четири основни части – *Обучение, Казус, Решаване на казуса и Представяне* на резултатите.

ОБУЧЕНИЕ. Обучението на студентите се провежда основно със средствата на мултимедията. Студентите се запознаха с различни приложения за работа в Internet под Windows - необходими за обмен на информация, свързана с поставения казус, както и Microsoft Excel за обработка на първична информация и представянето на

результатите в таблици и фигури. Особено важно при обучението беше студентите да разберат колко полезно и спестяващо усилия е правилното използване на тези ИКТ приложения, както за успешното решаване на казуса, така и за бъдещата им дейност. Проведено беше и обучение по основните принципи на работа с Microsoft PowerPoint, за да могат студентите да осъществят едно модерно мултимедийно представяне на резултатите от тяхната работа.

Фиг. 1. Обща структура на проекта

КАЗУС. На всички студенти бе поставена следната задача: *“Проучване на дейността и удовлетвореността от общопрактикуващ лекар (ОПЛ) и създаване на стратегически план за нейната оптимизация.”* Целта да се даде еднаква задача на различните екипи беше да се улесни и осъществи диалог между екипите. Казусът бе избран поради актуалността на проблемите, свързани с дейността на ОПЛ и поради факта, че това е проблем, който би заинтригувал студентите.

РЕШАВАНЕ НА КАЗУСА. По време на обучението студентите бяха разделени на седем екипа. Преподавателите контролираха главно: самостоятелността на студентите при решаване на задачата, изготвянето на анкетите и предаването на първичните данни и крайните резултати. Всеки екип самостоятелно проведе анкетно проучване и хронометраж на дейността на един ОПЛ (1). Обработката на получената първична информация от събраните анкети и данните от хронометража се въвеждаха и обработваха с помощта на Microsoft Excel.

Специално за нуждите на проекта бе създаден

Интернет сайт с on-line форум, където студентите могат да дискутират помежду си трудностите, срещани при изпълнението на задачите си. Адресът на този Web сайт е: www.e-foz.org.

Сайтът беше изграден на базата на т. нар. свободен софтуер Moodle (6). Той е програма за управление на преподаване на курсове в Интернет (Course Management System - CMS) – и е с безплатно разпространение (Open Source software package). Moodle е създаден чрез използването на научно доказали се педагогически принципи, за да помага на преподавателите да създават ефективни on-line методи за обучение. Удобството на тази програма е, че може да се инсталира и работи на всеки компютър, както и възможността да се използва от микро до макро ниво (от един преподавател до един университет с 50 000 студента).

В България има над 40 сайта в областта на дистанционното обучение, разработени на базата на Moodle, сред които: дистанционното обучение към Факултета по математика и информатика при Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Национален военен университет „Васил Левски“, система за електронно обучение на Лесотехнически университет – София, Експериментален сървър в Русенски университет, виртуален Тракийски университет и др.

Разработеният за нуждите на студентското обучение сайт, даде възможност на студентите да обсъждат и решават, възникнали по време на работата на екипите проблеми, да си задават въпроси и да се обръщат за съвет към преподавателите. На сайта е разположен календар, на който ясно се виждат всички дати, свързани с обучението им (срок за предаване на разработките, изпитни дати). В рубриката „Новини“ бяха поставяни различни съобщения, свързани със студентското обучение.

Интересно е да се отбележи, че някои от екипите които са работили от различни градове на страната, са използвали програмата Skype за конферентна връзка помежду си. Един от екипите, постигнал много добър резултат, се е сработил много успешно с помощта на тази програма независимо, че членовете му са били в София, Враца и Кърджали.

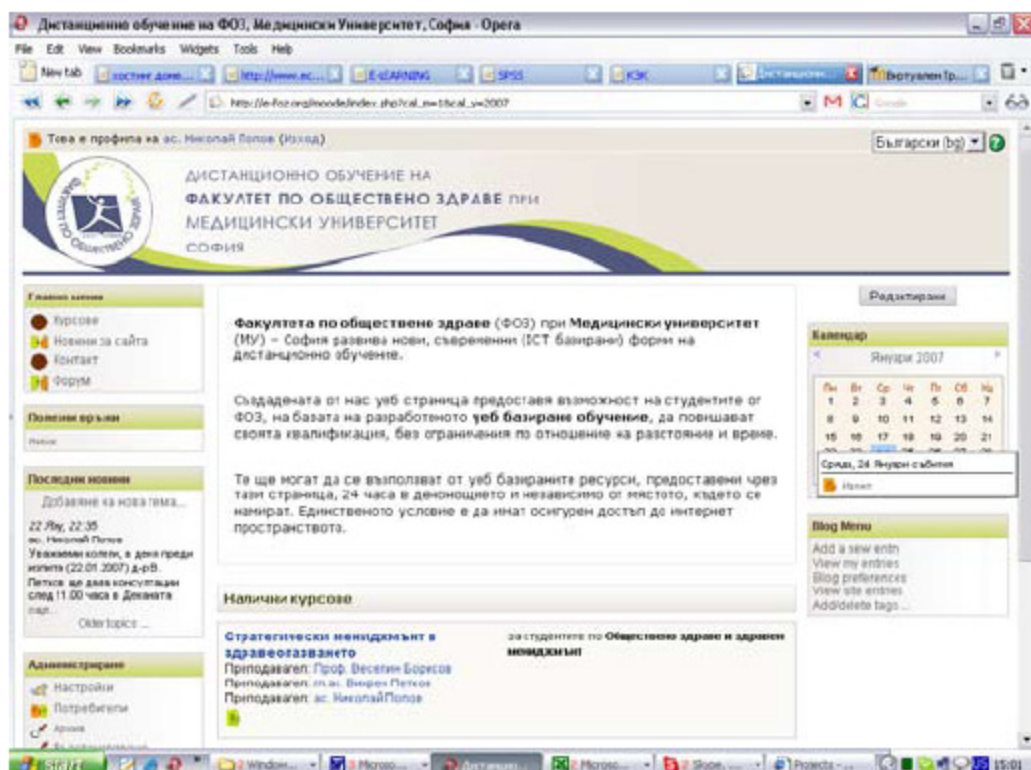
ПРЕДСТАВЯНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ Екипите представиха своите резултати (на хартиен и електронен носител) на няколко етапа:

- Попълнените анкетни карти;

Фиг. 2. Детайлизирана структура на работата по проекта

Фиг. 3. Web страница на сайта

Дистанционно обучение на ФОЗ, Медицински Университет, София - Opera

File Edit View Bookmarks Widgets Tools Help

New tab http://www.ec... http://www.ec... E-LEARNING SPSS ЮСК Дистанцион... Виртуален гр...

http://le-faz.org/node/index.php?cat_id=1&cat_lm=2007

Това е профила на ас. Николай Петков (Ихца)

Български (bg)

ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ НА
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ ПРИ
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
СОФИЯ

Главни страници

- Курсове
- Новини за сайта
- Контакт
- Форум

Помощни връзки

Никола

Последни новини

Добавяне на нова тема...

22 Яну, 22:35
ас. Николай Петков
Уважаем колеги, в деня преди изпита (22.01.2007) д-рВ. Петков ще даде консултативен след 11.00 часа в Дневната сеп.

Администрация

- Настройки
- Потребители
- Архив

Факултета по обществено здраве (ФОЗ) при Медицински университет (МУ) – София развива нови, съвременни (ICT базирани) форми на дистанционно обучение.

Създадената от нас уеб страница предоставя възможност на студентите от ФОЗ, на базата на разработеното **уеб базирано обучение**, да повишават своята квалификация, без ограничения по отношение на разстояние и време.

Те ще могат да се възползват от уеб базираните ресурси, предоставени чрез тази страница, 24 часа в денонощието и независимо от мястото, където се намират. Единственото условие е да имат осигурен достъп до интернет пространството.

Налични курсове

Стратегически мениджмънт в здравеопазването
Преподавател: Проф. Веселин Борисов
Преподавател: д-рВ. Виктор Петков
Преподавател: ас. Николай Петков

за студентите по Обществено здраве и здравеопазване **МЕНЮ**

Редистрирани

Календар

Януари 2007

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нед
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Сряда, 24 Януари събота

Blog Menu

- Add a new entry
- View my entries
- Blog preferences
- View site entries
- Add/delete tags ...

Windows... Microsoft... Дистанцион... Microsoft... Shop... Projects...

15:01

- Първичната информация, нанесена правилно в Microsoft Excel таблица, готова за обработка;
- Таблици и графики с обработени данни;
- Крайният вариант на разработката се представи под формата и структурата на „мини“ дипломна работа;
- Мултимедийно представяне на най-важните резултати, изводи и препоръки.

Всички екипи направиха мултимедийно представяне на резултатите от своите проучвания пред преподавателския екип, разработил проекта и техните колеги.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящият проект, създаден с финансовата подкрепа от Съвета по медицинска наука при МУ-София, дава възможност на Факултета по обществено здраве при Медицински университет – София да развива нови, съвременни (ИКТ- базирани) форми на обучение.

Създаденият Web-сайт предоставя възможност на студентите от ФОЗ, на базата на разработеното Web-базирано обучение, да бъдат активна страна при своето обучение, да повишават своята квалификация, без ограничения по отношение на разстояние и време. Те ще могат да се възползват от Web-базираните ресурси, предоставени чрез тази страница, 24 часа в денонощието и независимо от мястото, където се намират. Единственото условие е да имат осигурен достъп до Интернет пространството. Използването на съвременни средства за представяне на своите разработки (чрез мултимедийни презентации) дава възможност на студентите свободно да представят данни, резултати и опит от своята работа не

само по време на обучението си, но и пред международна аудитория на конгреси и конференции.

Тези първи стъпки на въвеждане на съвременни елементи от обучението на студентите (базирани на ИКТ) във ФОЗ поставят преподаването във факултета на съвременен европейско ниво – достоен участник в образователната система при новите европейски перспективи.

Използвана литература:

1. Борисов В. Стратегически здравен мениджмънт-философия и практика. 2006, 320с.
2. Златанова Р., Хронометраж на дейността на общопрактикуващия лекар, Здравен мениджмънт, С., 5, 2005, № 5, 5-7.
3. Златанова Т., Общопрактикуващия лекар – очаквания и реалности, Втори Балкански конгрес по история на медицината, доклад, Варна, 20-22 октомври 2005
4. Иларионов Р., *Мултимедия и WEB дизайн*, Габрово, 2005.
5. Попов Н. Компютърът - лукс или необходимост. 2, 2002, № 3, 44-45
6. Oldfield S., Making a Virtue out of Virtuality: Team Working in Distributed Environments, Int. Conference CompSysTech'2005, pp.IV-1-6, Varna, Bulgaria.
7. <http://moodle.org/>

Адрес за кореспонденция:

Гл. ас. В. Петков, дм; Гл. ас. Н. Попов
Факултет по Обществено здраве,
МУ-София
Ул. „Бяло море“ № 8